O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”
Chirchiq davlat pedagogika
universiteti rektori
G.I. Muxamedov
____

2024 yil “___” _____

RIVOJLANISH PSIXOLOGIYASI VA DIFFERENSIAL PSIXOLOGIYA O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi:	300 000 – Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
Ta’lim sohasi:	310 000 – Ijtimoiy va xulq-atvorga mansub fanlar
Ta’lim yo‘nalishi:	60310300 -Psixologiya

Chirchiq – 2024

Scanned with CamScanner Сканировано с Cam

Fan/modul kodi RPD12310	O‘quv yili 2024-2025 2025-2026	Semestr 2-3	ECTS - Kreditlar 6-4
Fan/modul turi Majburiy	Ta’lim tili O‘zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 6

	Fanning nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1.	Rivojlanish psixologiyasi va differensial psixologiya	150	150	300

2.

I. Fanning mazmuni.

Fanni o‘qitishdan maqsad –inson psixik taraqqiyotiga oid qonuniyatlar va omillar, rivojlanishning ijtimoiy vaziyati va yangi tuzulmalari mohiyatini ochib berish. Umr davrlari sgakllari va tiplari, muammoga nazariy yondashuvlarni tahlil qilish, talabalarni insonning ona qornida paydo bo‘lgan davridan boshlab,to qarilik davrigacha rivojlanishining o‘ziga xususiyatlari bilan tanishtirish, shuningdek, yosh bosqichlarida rivojlanish muammolarini amaliy hal etish bo‘yicha ko‘nikma va malakalarni shakllantirishdan iborat.

Fanning vazifasi – rivojlanish psixologiyasi fanining nazariy asoslari va inson taraqqiyoti qonuniyatlarini tadqiq etish uchun amaliy materiallar bilan qurollantirish; talabalarni inson rivojlanish davrlarining o‘ziga xos fiziologik, psixologik, ijtimoiy-psixologik xususiyatlari haqidagi bilimlar bilan tanishtirish; inson umrining har bir yosh bosqichida rivojlanishning ijtimoiy vaziyati, faoliyat turlari va shunga mos ravishda rivojlanish xususiyatlari bo‘yicha ma’lumotlar berish va har bir yosh bosqichida yuzaga keladigan muammolarni hal qilish bo‘yicha amaliy ko’nikma va malakalarni shakllantirish.

II. Nazariy qism (ma’ruza mashg‘ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Rivojlanish psixologiyasi fani predmeti

Asosiy tushunchalar. Irsiyat va muhit. Rivojlanish psixologiyasi predmeti va vazifalari. Rivojlanish psixologiyasining fanlararo tizimda tutgan o‘rni. Rivojlanish tushunchasiga ta’rif. “O‘sish”, “rivojlanish”, “yetilish”, “yosh” tushunchalari. Filogenez, antropogenez, ontogenez, hayot yo‘li tushunchalari. Bolalik tushunchasining tarixiy tahlili. Bolalik tarixi va madaniyatda bolalikning ijtimoiy-tarixiy fenomen sifatida aks etishi. Bola haqidagi fan predmetining tarixiy o‘zgarishi – fenomenologiyadan sababiy tushuntirishga o‘tish. Bolalar psixologiyasining tarixiy shakllanishi (Ch.Darvin, J.-J.Russo, V.Preyer, S.Xoll). Xronologik, biologik, ijtimoiy va psixologik yosh o‘zaro mutanosibligi. Rivojlanish vazifalari (R.Xevigxerst). Rivojlanish psixologiyasi bo‘limlari: perinatal psixologiya, bolalar psixologiyasi, o‘smirlik va o‘spirinlik davrlari psixologiyasi, yetuklik davri psixologiyasi, gerontopsixologiya.

Scanned with CamScanner
Сканировано с Cam

2-mavzu.Psixik rivojlanish qonuniyatlari.

Psixik rivojlanish butunligi, tuzilmaviyligi va bosqichliligi. Rivojlanish bosqichlarining ketma-ketligi. Rivojlanishda geteroxronlik va nomutanosiblik. Akseleratsiya va retardatsiya. Rivojlanishda sensitiv va inqirozli davrlar.

3-mavzu. Rivojlanish psixologiyasi metodlari

Umr rivojlanishi dinamikasini o'rganish metodlari. Tadqiqotning metodologik prinsiplari. Rivojlanish psixologiyasida qo'llaniladigan asosiy metodikalar. Eksperiment metodi. Biografik metod. Observatsion metod (kuzatish va o'zini o'zi kuzatish. Psixodiagnostik metodlar (anketa, so'rovnoma, test). Longityud metod.

4-mavzu.Inson psixik taraqqiyotini tushuntirishga asosiy nazariy yondashuvlar

Psixik rivojlanish qonuniyatlariga biogenetik yondashuv. Rekapitulyatsiya konsepsiyasi. (St. Xoll). Rivojlanishda tarixiylik va individuallik o'zaro aloqadorligi muammosi. Ontogenezda psixik rivojlanishni harakatlantiruvchi kuchlarni tushunishga omilli yondashuvlar. Nativizm va empirizm. Preformizm nazariyasi. Uch bosqich nazariyasi (K.Byuler). Yetilish nazariyasi. (A.Gezell). Bola psixik rivojlanishiga normativ yondashuv (A.Gezell, A.Bine, L.Termen). Klassik assotsianizm (Dj.Lokk) rivojlanishda muhit va tajribaning roli haqida. Bixeviorizm va neobixeviorizmda rivojlanish muammosi (D.Uotson, E.Torndayk, K.Xall, B.Skinner). Ijtimoiy o'rgatish nazariyasi (A.Bandura, R.Uolters). Konvergensiya nazariyasi (V.Shtern). Rivojlanishni tushuntirishda psixodinamik nazariyalar. Psixoanaliz va rivojlanish nazariyalari (Z.Freyd). Yetishmovchilik kompleksi va sotsial hissiyot rivojlanishni harakatlantiruvchi kuch sifatida. Sibling maqomi va rivojlanish xususiyatlari (A.Adler). Shaxs rivojlanishini tushuntirishda M.Kleyn, A.Freyd, D.Vinnikot, M.Maler g'oyalari. D.Boulbi nazariyasi. Eynsvort eksperimentlari. Shaxs rivojlanishini tushuntirishda epigenetik konsepsiya (E.Erikson). Bolaning intellektual rivojlanishi konsepsiyasi (J.Piaje). Egotsentrik nutq va egotsentrik tafakkur.

5-mavzu Rivojlanish psixologiyasida madaniy-tarixiy konsepsiya

Rivojlanish psixologiyasida madaniy-tarixiy konsepsiya (L.S.Vigotskiy).Yosh tuzilmasi va dinamikasi. Rivojlanishning ijtimoiy vaziyati tushunchasi. Bola rivojlanishida o'qitish muammosi. Rivojlanishning yaqin zonasi tushunchasi, uning nazariy va amaliy ahamiyati.

Inson psixik rivojlanishini tushuntirishga ijtimoiy-madaniy yondashuv (A.Vallon). Ekologik tizimlar modeli (U.Bronfenbrenner).

6-mavzu. Perinatal davr

Perinatal davr: homilaning sensor, motor va reflektor faolligi. Xomiladorlik davri trimestrlarining psixologik xususiyatlari. S.Fanti konsepsiyasi. Xomilaga ta'sir etuvchi teratogen omillar. Perinatal psixologiyaning umumiy konsepsiyalari. E.Bryudal konsepsiyasi. Perinatal

Scanned with CamScanner Сканировано с Cam

davr inqirozlari. Tug'ilish aktining psixologik xarakteristikasi (O.Rank, S.Grof). Onalik psixologiyasi.

7-mavzu. Chaqaloqlik davri

Chaqaloqlik davrining umumiy fiziologik xususiyatlari. Apgar shkalasi bo'yicha fiziologik holatni baholash. Chaqaloqlik davrining psixologik xarakteristikasi. Chaqaloqlik davri inqirozi. Jonlanish kompleksi.

8-mavzuGo'daklik davri

Go'daklik davrida rivojlanishning ijtimoiy vaziyati va yetakchi faoliyat. Go'daklik davrining psixologik xususiyatlari. Manipulyativ faoliyat, psixik funksiyalar. Emotsional muomala yetakchi faoliyat sifatida. Nutqning vujudga kelishi. Passiv nutq. Aktiv nutq. Avtonom nutq. Kognitiv o'zgarishlar, psixosotsial rivojlanish. Predmetli faoliyat va o'yin manbalari. Go'daklik davrida aqliy rivojlanish. 1 yoshdagi inqiroz.

9-mavzu. Ilk bolalik davri

Ilk bolalik davrida bolalarda jismoniy rivojlanishning o'ziga xos xususiyatlari. Rivojlanishning ijtimoiy vaziyati. Ilk bolalik davrida emotsional rivojlanish. Bolaning individual hissiyotlari. Uch yosh inqirozi. Ilk bolalik davrida nutqning rivojlanishi. Rivojlanishdagi buzilishlar.

10-mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalar psixologiyasi

Maktabgacha yoshdagi davrda rivojlanishning ijtimoiy vaziyati xususiyatlari. Maktabgacha yoshdagi bolalarning asosiy fiziologik xususiyatlari.

11-mavzu.Maktabgacha yoshdagi bolalarda kognitiv jarayonlar rivojlanishi

Maktabgacha yoshdagi bolalarda kognitiv jarayonlar rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari.Piaje tajribalari. O'yin - yetakchi faoliyat sifatida. O'yin turlari.O'yin atributlari. O'yin vazifalarining shakllanishi va transformatsiyasi. Didaktik o'yinlar. Bolalar o'yinlarining ijtimoiy mazmuni. Rolli-syujetli o'yinlar maktabgacha yoshdagi bolalar yetakchi faoliyati sifatida.

12-mavzu. Maktabga tayyorgarlik muammosi

Bolaning maktabga tayyorgarligi muammosi. Fiziologik tayyorgarlik. Kognitiv tayyorgarlik. Kommunikativ tayyorgarlik. Ijtimoiy tayyorgarlik. Maktab o'quvchisi ijtimoiy pozitsiyasi. Maktabga yetilish tushunchasi. Maktabga tayyorgarlikni aniqlash metodikalari.

13-mavzu. Kichik maktab yoshi davri

Kichik maktab yoshidagi bolalarning jismoniy rivojlanishidagi o'ziga xos xususiyatlar va anatomik-fiziologik o'zgarishlar. Rivojlanishning ijtimoiy vaziyati. 7 yosh inqirozi: yuzaga kelish sabablari, simptomlari. O'quv faoliyati - kichik maktab yoshidagi bolaning yetakchi faoliyati sifatida. Kichik

Scanned with CamScanner Сканировано с Cam

maktab yosh davrida ijtimoiy-psixologik rivojlanish. Emotsional rivojlanish va uning o'ziga xos xususiyatlari. Maktabga moslashish davridagi qiyinchiliklar.

14-mavzu.O'zlashtira olmaslik pedagogik-psixologik muammo sifatida.
Disleksiya, disgrafiya va ularni psixologik korreksiyasi.

15- mavzu. O'smirlik davri

O'smirlik davri inson rivojlanishidagi tub burilish davri sifatida. O'smirlik davridagi asosiy fiziologik va neyrogumoral o'zgarishlar. O'g'il va qiz bolalarda o'smirlik davrida jismoniy rivojlanishdagi farqlar. Akseleratsiya va uning o'ziga xosligi. Retardatsiya. O'smirlik davrida kuzatiladigan asosiy psixologik o'zgarishlar. Pubertat inqirozi.

16-mavzu.O'smirlik davridagi shaxslararo munosabatlar.

O'smirlik davri bo'yicha chet el nazariyalari. O'smirlik davrida xulq-atvorda kuzatiladigan o'zgarishlar. Xarakter aksentuatsiyasi.
Deviant xulq-atvor va uning kelib chiqish sabablari. O'smirlik davrida ijtimoiylashuv jarayonining uziga xosligi. O'smirlar submadaniyati.

17-mavzu. O'spirinlik davri

O'spirinlik davrida rivojlanishning o'ziga xosligi. O'spirinlik davri inqirozi. Dunyoqarashning kamol topishi.

18-mavzu.O'spirinlarni kasbga yo'naltirish va hayotiy istiqbol

Kasbga yo'naltirish va hayotiy istiqbol haqida tushuncha. Jinsiy rollar omili va kasb tanlash. O'spirinlik davrining turli ilmiy nazariyalardagi talqini. E.Erikson nazariyasi va aynanlik. Aynanlik komponentlari. D.Marsia va psixosotsial moratoriy.

19-mavzu.Yetuklik davri psixologiyasi

Yetuklik davrining davrlashtirilishi. Erta yetuklik, o'rta yetuklik va kechki yetuklik davrlari. Rivojlanishning ijtimoiy vaziyati. Yetuklik davrida yuz beradigan asosiy fiziologik o'zgarishlar.

20-mavzu.Yetuklik davrida aqliy bilish jarayonlari rivojlanishi.

Yetuklik davrida aqliy bilish jarayonlari rivojlanishi masalalari.Normativ va nonormativ xodisalar. «Umr soati» tushunchasi. «O'rta yoshlar» inqirozi. O'rta yetuklik davrida kognitiv imkoniyatlarning o'zgarishi va saqlanib qolishi. Yetuklik davrida tafakkurning bir maromliligi. Joriy intellekt. Kristallashgan intellekt. Psixosotsial rivojlanishdagi shaxslararo munosabatlar. Salomatlik masalasi yetuklik davrining asosiy muammosi sifatida. Yetuklik davrida qadriyatlar tizimi. Motivatsiya inqirozi. Ijtimoiy mavqe muammosi.

21-mavzu. Gerontopsixologiya

Gerontopsixologiyaning fan sifatida shakllanishi. Hozirgi davrning

Scanned with CamScanner Сканировано с Cam

asosiy ijtimoiy-gerontologik muammolari. Keksalik va qarish. Qarilik davrining anatomik-fiziologik xususiyatlari va asosiy jismoniy o'zgarishlari. Qarish nazariyalari.

22-mavzu. Qarilik davrining o'ziga xos psixologik xususiyatlari. Qarilik davrida kognitiv soxaning o'ziga xosligi. Qarilik davrining ijtimoiy muammolari. Emotsional yetishmovchilik sindromi. Eydjizm. Keksalar va qariyalarni ijtimoiy-psixologik jihatdan qo'llab-quvvatlash muammolari.

Uzoq umr ko'ruvchilar psixologiyasi. Uzoq umr ko'rishning biologik, ijtimoiy va psixologik omillari. Ijodiy salohiyat. Qariyalar bilan psixologik-konsultatsiya tadbirlarini olib borish xususiyatlari.

23-mavzu. Differensial psixologiya individual farqlar haqidagi fan sifatida

Differensial psixologiya fan sifatida, uning predmeti va vazifalari. Psixologiyaning boshqa ilmiy sohalari bilan kesishish sohalari. Individual farqlar psixologiyasining asosiy yo'nalishlari.

24-mavzu Differensial psixologiyaning tadqiqot yo'nalishlari.

Differensial psixologiyaning tadqiqot yo'nalishlari metodlari. .Differensial psixologiya usullarining tasnifi.

25-mavzu Individuallikning uslubli xususiyatlari

Psixologiyada hayot uslubi tushunchasi. Rus psixologiyasilya individual uslublar tushunchasi

26-mavzu.Integral individuallik va uning tuzilishi.

Individual farqlar manbalari.Individuallikning shakllanish va rivojlanish mexanizmlari. Individual farqlar va rivojlanish. Jins va rivojlanishdagi individual tafovutlar.

27-Individuallikning rasmiy xususiyatlari

Individuallikning rasmiy xususiyatlaridagifarqlar: psixik jarayonlar, yarim sharlar assimetriyasi, asab tizimining xususiyatlari va temperament. Individuallikning mazmunli tomoni. Xarakter. Intellekt va qobiliyatlar.

28-mavzu. Ijtimoiy-sinfiy tafovutlar

Ijtimoiy-sinfiy tafovutlar. Psixologik rivojlanishda sinfiy tafovutlar. Ijtimoiy-iqtisodiy mavqe va intellekt. Ijtimoiy-sinfiy tafovutlarning o'ziga xosligi. Rivojlanish bosqichlari va madaniy ustanovkalar.Til xulq-atvorga ta'sir etuvchi omil sifatida. Oila tuzilmasi va individual tafovutlar. Kasbga xos individual xususiyatlar.

29-mavzu.Erkak va ayollar o'rtasidagi jinsiy farqlar psixologiyasi

Erkak va ayollar o'rtasidag i jinsiy farqlar psixologiyasi. Erkak va ayollar

Scanned with CamScanner Сканировано с Cam

o'rtasidagi gender tenglik

30-Mavzu:Individual yondashish kasbiy faoliyatining samaradorligini oshirish omili sifadida

Inson individualligi va ijtimoiy amaliyot. Oliy nerv faoliyati individual xususiyatlar shakllanishining omili sifatida. Faoliyatining individual uslubi to'g'risida umumiy tushuncha.Xulq-atvor mexanizmlarini tadqiq etish

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1.Rivojlanish psixologiyasi predmeti va vazifalari.
2. Rivojlanish psixologiyasi bo'limlari:
3. Rivojlanish bosqichlarining ketma-ketligi.
4. Akseleratsiya va retardatsiya
5. Umr rivojlanishi dinamikasini o'rganish metodlari.
6. Psixodiagnostik metodlar
7.Ontogenezda psixik rivojlanishni harakatlantiruvchi kuchlarni tushunishga omilli yondashuvlar.
8. Psixoanaliz va rivojlanish nazariyalari
9. Bola rivojlanishida o'qitish muammosi.
10.Inson psixik rivojlanishini tushuntirishga ijtimoiy-madaniy yondashuv (A.Vallon)
11.Perinatal psixologiyaning umumiy konsepsiyalari.
12.Tug'ilish aktining psixologik xarakteristikasi
13.Chaqaloqlik davrining umumiy fiziologik xususiyatlari
14.Chaqaloqlik davri inqirozi. Jonlanish kompleksi
15.Go'daklik davrining psixologik xususiyatlari
16. Go'daklik davrida predmetli faoliyat va o'yin manbalari.
17.Ilk bolalik davrida bolalarda jismoniy rivojlanishning o'ziga xos xususiyatlari
18.Ilk bolalik davrida nutqning rivojlanishi.
19.Maktabgacha yoshdagi davrda rivojlanishning ijtimoiy vaziyati xususiyatlari.
20.Maktabgacha yoshdagi bolalarning asosiy fiziologik xususiyatlari
21.Maktabgacha yoshdagi bolalarda kognitiv jarayonlar rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari.Piaje tajribalari.
22.Bolalar o'yinlarining ijtimoiy mazmuni.
23.Bolaning maktabga tayyorgarligi muammosi.
24.Maktabga tayyorgarlikni aniqlash metodikalari.
25.Kichik maktab yoshidagi bolalarning jismoniy rivojlanishidagi o'ziga xos xususiyatlar
26.O'quv faoliyati - kichik maktab yoshidagi bolaning yetakchi faoliyati sifatida
27.Disleksiya va ularni psixologik korreksiyasi.
28.Disgrafiya va ularni psixologik korreksiyasi.
29.O'smirlik davridagi asosiy fiziologik va neyrogumoral o'zgarishlar.
30. O'smirlik davrida kuzatiladigan asosiy psixologik o'zgarishlar.
31. O'smirlik davrida ijtimoiylashuv jarayonining uziga xosligi
32.O'spirinlik davrida rivojlanishning o'ziga xosligi.

Scanned with CamScanner Сканировано с Cam

33.O‘spirinlik davrining turli ilmiy nazariyalardagi talqini. E.Erikson nazariyasi
34.Jinsiy rollar omili va kasb tanlash
35.Yetuklik davrida yuz beradigan asosiy fiziologik o‘zgarishlar
36.Qarish nazariyalari
37.Uzoq umr ko‘ruvchilar psixologiyasi
38. Differensial psixologiya fan sifatida, uning predmeti va vazifalari
39. Differensial psixologiya usullarining tasnifi.
40. Rus psixologiyasilya individual uslublar
41.Individual farqlar va rivojlanish.
42.Xarakter. Intellekt va qobiliyatlar.
43.Ijtimoiy-sinfiy tafovutlarning o’ziga xosligi.
44.Erkak va ayollar o‘rtasidagi gender tenglik
45.Xulq-atvor mexanizmlarini tadqiq etish

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta’limni baholash – bu talabalarning jamoaviy tartibda va yakka tartibda berilgan amaliy loyihalarni bajarishlari orqali amalga oshiriladi. Bunda har bir talabaga bitta jamoaviy loyiha va ikkita yakka tartibda bajariladigan loyiha beriladi. Talaba berilgan loyihaning maqsad va vazifalarini, mohiyatini tushungan holda qo‘yilgan masalani o‘rganib, izlanishlar olib boradi. Olingan natijalarni tahlil qilib, hulosalari bilan taqdimotlar tayyorlab himoya qiladi. Ishchi fan dasturida loyihalarning soni, mavzusi, mazmuni bajarish usullari va topshirish muddatlari to‘liq ochib beriladi.

Mustaqil ta’lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Rivojlanish psixologiyasida davrlashtirish muammosi.
2. Rivojlanishda yuzaga keladigan buzilishlar xarakteristikasi.
3. Perinatal psixologiyaning asosiy muammolari.
4. Bolalik davrida psixik deprivatsiya.
5. Umr davrlari inqirozlari.
6. O'smirlik davrida fiziologik rivojlanish xususiyatlari va uning o'smir psixologiyasiga ta'siri.
7. O'spirinlik davrida kasb tanlashga doir muammolar.
8. Yetuklik davrida kognitiv soha rivojlanish xususiyatlari.
9. Gerontopsixologiya muammolari.
10. Senil demensiya zamonaviy muammo sifatida.
11. Differensial psixologiya usullarining tasnifi
12. Androgenetik sulq-atvorni boshqarish bilan bog'liq barqaror xulq-atvor dasturlari.
13. Shaxsning jinsiy xulq-atvori
14. Erkaklar va ayollarning ijtimoiy stereotiplari.
15. Individuallikning rasmiy xususiyatlaridagi farqlar.
16.Homilaga ta’sir etuvchi teratogen omillar.
17.Perinatal davr inqirozi.
18.Chaqaloqlik va go'daklik davri.

Scanned with CamScanner Сканировано с Cam

19.Nutqning vujudga kelishi.Passiv, aktiv nutq.
20.Ilk bolalik davri.
21.Ilk bolalaik davrida nutqning rivojlanishi.Nutqning buzilishi.
22. Maktabgacha yoshdagi bolalar psixologiyasi.
23.Didaktik o'yinlar.Piaje tajribalari.
24.Maktabga tayyorgarlik muammosi.
25. Maktabga tayyorgarlikni aniqlash metodikasi
26.Kichik maktab yoshi davri
27.Maktabga moslashish davridagi qiyinchiliklar, o'zlashtira olmaslik.
28.Disleksiya,disgrafiya va ularning psixologik korreksiyasi
29.O'smirlik davri inqirozlari.
30.Xarakter aksentuatsiyasi.
31.Rivojlanish psixologiyasida davrlashtirish muammosi
32.Rivojlanishda yuzaga keladigan buzilishlar xarakteristikasi
33.Perinatal psixologiyaning asosiy muammolari
34.Bolalik davrida psixik deprivatsiya
35.Umr davrlari inqirozlari
36.O'smirlik davrida fiziologik rivojlanish xususiyatlari va uning o'smir psixologiyasiga ta'siri
37.O'spirinlik davrida kasb tanlashga doir muammolar
38.Yetuklik davrida kognitiv soha rivojlanish xususiyatlari
39.Gerontopsixologiya muammolari
40.Senil demensiya zamonaviy muammo sifatida
41.Differensial psixologiya usullarining tasnifi
42.Androgenetik xulq-atvorni boshqarish bilan bog'liq barqaror xulq-atvor dasturlari.
43.Shaxsning jinsiy xulq-atvori
44.Erkaklar va ayollarning ijtimoiy stereotiplari.
45.Individuallikning rasmiy xususiyatlaridagi farqlar.

VII.Ta'lim natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

SHaxsning rivojlanish davrlari oid bilimlarning shakllanish va rivojlanish tarixini, fanning tadqiqot usullarini, shaxsning shakllanishi hamda rivojlanishining qonuniyatlari, xususiyatlari xossalari haqida ***tasavvur va bilimga ega bo'lish;***

ilmiy-psixologik asoslariga taalluqli ma'lumotlarni, jamiyatdagi voqea-hodisalarni, shaxsning o'zida kechadigan jarayon, o'zgarishlarni ilmiy-amaliy jihatlarini aniqlash, tashxis qilish, sub'ekt kamolotiga ta'sir etuvchi ob'ektiv va sub'ektiv omillarni bilish ***ko'nikmasiga ega bo'lishi*;**

Inson ruhiyatining rivojlanish davrlarini chaqaloqlik, go'daklik, ilk bolalik maktabgacha yosh, kichik maktab yoshidagi o'quvchilari, o'smirlari, o'spirinlari o'ziga xos jihatlarini aniqlay olish va ularni tahlil qilish ***malakasiga ega bo'lishi kerak***

VIII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

- ma'ruzalar

Scanned with CamScanner Сканировано с Cam

	• amaliy mashg'ulotlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • blits-so'rov; • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	**IX. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar va tushunchalar haqida mustaqil mushohada yuritish, joriy va oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha variantlar asosida yozma topshiriqlarni bajarishi zarur.
6.	**VIII . Asosiy adabiyotlar:** 1.Z.T.Nishonova "Rivojlanish psixologiyasi pedagogik psixologiya" Toshkent-2018 O'zROVO'MTV 2. Абдусаматова Ш. "Психология развития и педагогическая психология" T:"Ishonchli Hamkor"2021. 3. Do'stmuhamedova Sh.A "Yosh davrlari va pedogogik psixologiya" Toshkent 2013 O'zROVO'MTV 4.G'oziyev E. Ontogenez psixologiyasi. T. 2020. **Qo'shimcha adabiyotlar:** 1. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. - Toshkent: "O'zbekiston", 2017 - 488 b. 2. Эльконин Д.Б. Избранное психологические труды. М., 2000. 3. Developmental Psychology: Childhood and Adolescence, Fourth Canadian Edition by David R. Shaffer, Katherine Kipp, Eileen Wood, and Teena Willough by Nelson Education Ltd., 1120 Birchmount Road, Toronto, Ontario, MIK 5G4. Kraig G. Bokum D. Psychology Developmental. 2013. 4.Базылевич Т.Ф. Дифференциальная психология: Учебник / Т.Ф. Базылевич. - М.: НИЦ ИНФРА-М, 2015.- 224 с. 5.Эриксон Э. Детство и общество. М., 2017. 6.Крайг Г. Бокум Д. Психология развития. С.Пб. "Питер" 2019 **Axborot manbaalari:** 1.http://www.edu.uz 2.http://www.gov.uz 3.www.cspu.uz 4.www.natlib.uz 5.https://unilibrary.uz/
7.	**Chirchiq davlat pedagogika universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2024 yil "29" 08 dagi qarori bilan tasdiqlangan**
8.	**Fan/modul uchun ma'sul:** **Sh.R.Samarova**–CHDPU "Psixologiya" kafedrasi dotsenti,.psixologiya fanlari nomzodi.

Scanned with CamScanner
Сканировано с Cam

9.	**Taqrizchilar:** **J.A.Pulatov.-** JTSBMQTMOI"Pedagogika va psixologiya kafedrasi mudiri psixologiya fanlari falsafa doktori (PhD) dotsent **S.R.Mirzayeva**–CHDPU "Psixologiya" kafedrasi Psixologiya" kafedrasi dotsenti,psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori

Scanned with CamScanner
Сканировано с Cam